

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO J

PAEDAGOGIA-PSYCHOLOGIA

VOL. XII

LUBLIN

1999

UNIwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
ISSN 0867-2040

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

K O M I T E T   R E D A K C Y J N Y

REDAKTOR NACZELNY

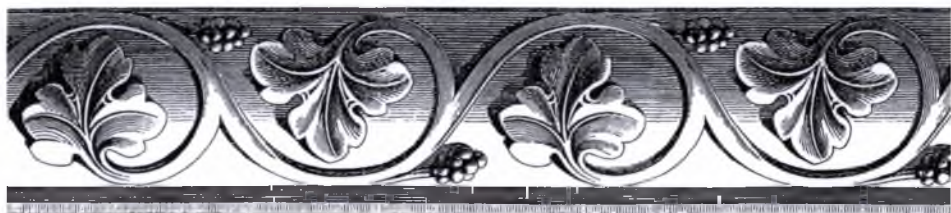
Grzegorz Leopold Seidler

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO

Wiesław Skrzydło, Wiesław Śladkowski

REDAKTORZY SEKCJI

A	MATHEMATICA	Adam Bielecki, Jan Krzyż
AA	CHEMIA	Władysław Rudziński
AAA	PHYSICA	Jan Siewewiesiuk
B	GEOGRAPHIA. GEOLOGIA ETC.	Józef Wojtanowicz
C	BIOLOGIA	Zbigniew Lorkiewicz Anna Tukiendorf — zastępca redaktora
D	MEDICINA	Stanisław Bryc
DD	MEDICINA VETERINARIA	Zdzisław Gliński
DDD	PHARMACIA	Romuald Langwiński
E	AGRICULTURA	Adam Szember Leszek Malicki — zastępca redaktora
EE	ZOOTECNICA	Marian Budzyński
EEE	HORTICULTURA	Maria Tendaj
F	HISTORIA	Wiesław Śladkowski
FF	PHILOLOGIAE	Alina Aleksandrowicz
G	IUS	Wiesław Skrzydło Antoni Pieniążek — zastępca redaktora
H	OECONOMIA	Ryszard Orłowski
I	PHILOSOPHIA — SOCIOLOGIA	Zdzisław Cackowski
J	PAEDAGOGIA — PSYCHOLOGIA	Stanisław Popek
K	POLITOLOGIA	Jan Jachymek

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO J

PAEDAGOGIA-PSYCHOLOGIA

VOL. XII

LUBLIN

1999

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
ISSN 0867-2040

RECENZENCI

MARIA BRAUN-GAŁKOWSKA, CZESŁAW WALESA,
KRZYSZTOF SZMIDT

OPRACOWANIE REDAKCYJNE

JOLANTA JĘDRAK

TLUMACZENIE

na język angielski

ANNA GRYGIELSKA-MICHALAK

PROJEKT OKŁADKI
I STRON TYTUŁOWYCH

JERZY DURAŁKIEWICZ

SKŁAD I ŁAMANIE SYSTEMEM L^AT_EX

STANISŁAW KOSIOR

KOREKTA TEKSTÓW

w języku angielskim

JADWIGA BRANICKA

ISSN 0867-2040

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin, tel. (0-81) 537-53-02, 537-53-04

DRUK: ZAKŁAD POLIGRAFII WYDAWNICTWA UMCS

Spis treści

Table of contents

Wstęp	7
Introduction	7
1. GRAŻYNA E. KWIATKOWSKA	
Związki człowieka z kulturą w świetle psychologii hermeneutycznej okresu symbolu	11
The relations between man and culture in the light of hermeneutic psychology of the period of symbol	11
2. MAŁGORZATA SITARCZYK	
Negatywny filtr percepcyjny — czyli jak funkcjonują rodziny młodzieży doświadczającej kryzysu w wartościowaniu	23
A negative perceptivel filter or the functioning of families of teenagers experiencing value crisis	23
3. LILIANNA KOSTAŃSKA, JERZY PYT	
Postawy wychowawcze rodziców a więzi w rodzinach wojskowych i cywilnych w percepcji ich dzieci	37
Parental educational in relation to the bonds in the families of army and civil workers in the perception of their children	37
4. AGNIESZKA STĘPNIAK-ŁUCZYWEK	
Wpływ stosunków panujących w rodzinie na późniejsze szczęście małżeńskie dzieci	53
The effect of relations existing in the family on the later happiness in marriage of the children	53
5. JOLANTA M. WOLIŃSKA	
Konstelacja postaw rodzicielskich wobec agresywnej i nieagresywnej młodzieży	65
A constellation of parental attitudes towards aggressive and non-aggressive youth	65

6. MAŁGORZATA FILUS, MARTA TARACHA	
Dziecko nadpobudliwe psychoruchowo a oddziaływanie środowiska szkolnego	77
A psycho-motorically overexcitable child in relation to the influence of the school environment	77
7. MIECZYŚLAW ŁOBOCKI	
Przeciwstawne koncepcje wychowania seksualnego	87
Contradictory concepts of sexual education	87
8. URSZULA TOMASIAK	
Ekspresja dziecka przedszkolnego w świetle koncepcji integracyjnej	99
The expression of a pre-school child in the light of an integrative concept	99
9. RYSZARDA EWA BERNACKA	
W poszukiwaniu psychologicznych uwarunkowań ustosunkowania się ludzi do przejawów twórczości	113
In search of psychological conditions for people's relationship to the signs of creation	113
10. AGNIESZKA PUŁA	
Emocjonalna wartość barwy w odbiorze komunikatów reklamowych	131
The emotional value of colour in the perception of advertisements	131
11. ALEKSANDRA CHMIELNICKA-PLASKOTA	
Sztuka dziecka o obniżonej normie intelektualnej w klasie integracyjnej szkoły masowej	155
Art of the special child integrated into a mainstream classroom	155
12. DOROTA TURSKA	
Stowarzyszenie do Spraw Dzieci Uzdolnionych — doświadczenia angielskie	165
Association for Gifted Children — on the basis of English experience	165
13. MARIUSZ MALEC	
Recenzja książki „Zdolności i uzdolnienia jako osobowościowe właściwości człowieka”	169
A review of the book „Abilities and Talents as Man's Personality Traits”	169
14. BEATA GUTOWSKA-TECZA	
„Muzykoterapia dziecięca” Kingi Lewandowskiej	173
<i>Music therapy of children</i> by Kinga Lewandowska	173
15. ANNA MAĆKO	
Deborah T. Sharpe, “The Psychology of Color and Design”	179
Deborah T. Sharpe “The psychology of color and design”	179
16. ANNA MAĆKO	
Stanisław Popek, „Barwy i psychika (percepcja, ekspresja, projekcja)”	185
Stanisław Popek, “Colours and man's psyche (perception, expression, projection)”	185